

مفاهیم ترجمان دانش

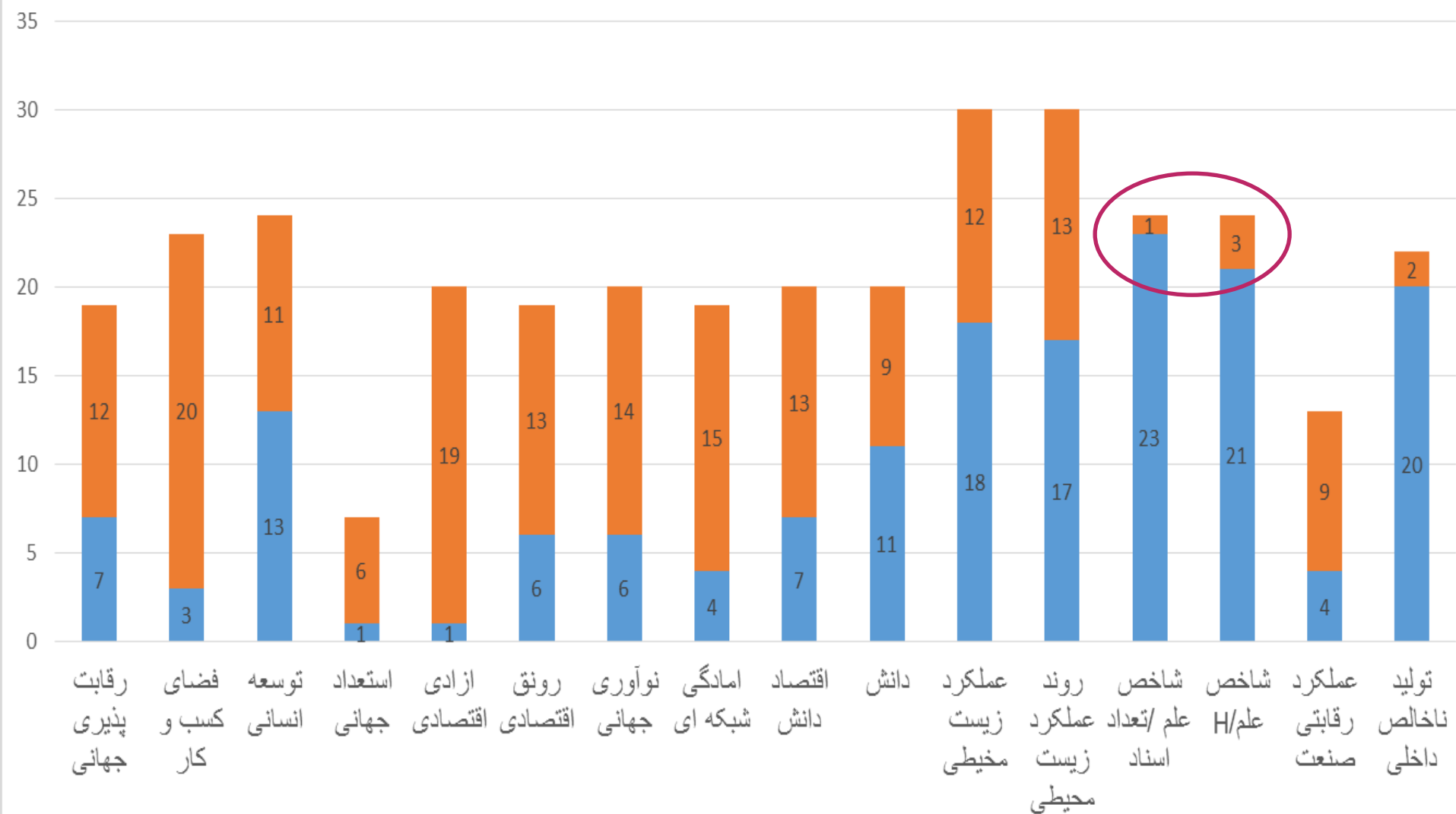
دکتر وحید راشدی

عضو هیات علمی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

vahidrashedi@yahoo.com

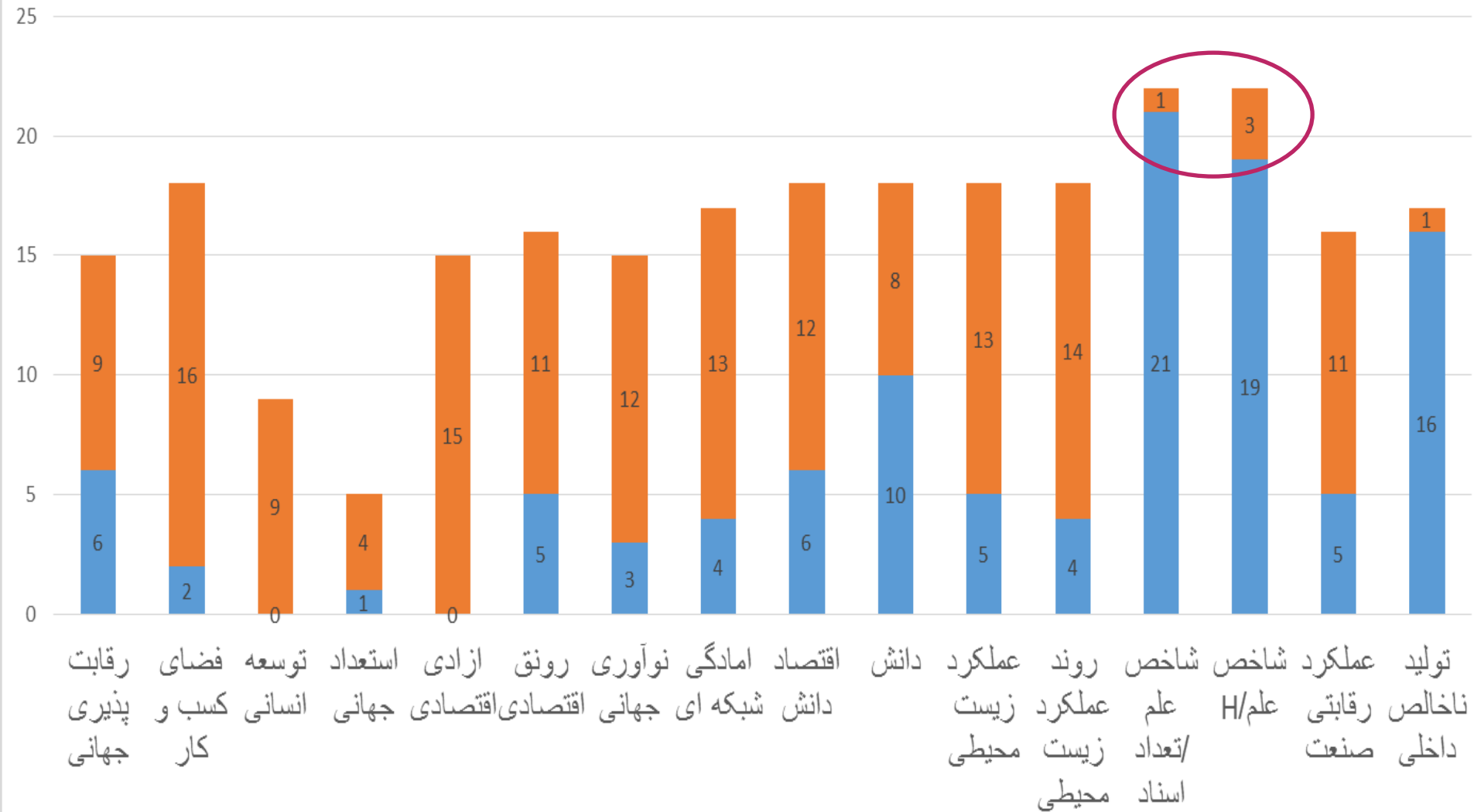
رتبه ایران در میان کشورهای رقیب در سند چشم انداز:

عربستان، امارات، کویت، قطر، عمان، بحرین، یمن، عراق، سوریه، مصر، ترکیه، قبرس، فلسطین، ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان، قزاقستان، قرقیزستان، آذربایجان، ارمنستان، گرجستان، افغانستان، پاکستان

رتبه ایران در میان کشورهای MENA

الجزایر، مصر، رژیم صیونیستی، بحرین، ایران، عراق، اردن، کویت، لبنان، لیبی، مراکش، عمان، فلسطین، قطر، عربستان، سوریه، تونس، امارات، یمن

Know

Do

انتقال دانش

✓ یک فرایندی با ماهیت خطی است که در آن ابتدا فکر پژوهش به وجود می آید، سپس پژوهش انجام می شود و در آخر نتایج در اختیار کاربران قرار می گیرد.

✓ چنین راهبردی نمی تواند اثر قابل توجهی در تقویت پذیرش و بکارگیری نتایج پژوهش داشته باشد.

شکاف انتقال دانش

○ نظام مراقبت سلامت سراسر دنیا با چالش چگونگی پرکردن موثر شکاف بین آنچه می دانیم و آنچه عمل می کنیم روبه روست.

○ این فاصله، شکاف انتقال دانش نامیده می شود و ترجمان دانش به عنوان یک پاسخ احتمالی به این چالش پدیده آمده است.

**Exchange ideas, evidence
and expertise**

Academic staff

Users of research

تعاریف

□ موسسه کانادایی تحقیقات بهداشت

□ Canadian Institutes of Health Research: CIHR

CIHR IRSC

Canadian Institutes
of Health Research

Instituts de recherche
en santé du Canada

تعریف CIHR

- مبادله، سنتز و کاربرد دانش در یک تعامل میان محققان و کاربران در راستای سرعت بخشیدن به کاربرست مزایای تحقیق و پژوهش جهت بهبود سلامت، خدمات و محصولات موثرتر و یک سیستم بهداشتی تقویت شده

CIHR IRSC

Canadian Institutes
of Health Research

Instituts de recherche
en santé du Canada

تعریف WHO

- سنتز، تبادل و استفاده از دانش توسط ذینفعان مربوطه برای سرعت بخشیدن به منافع نوآوری جهانی و محلی در راستای تقویت سیستم بهداشت و بهبود سلامت مردم

World Health
Organization

تعریف NCDDR

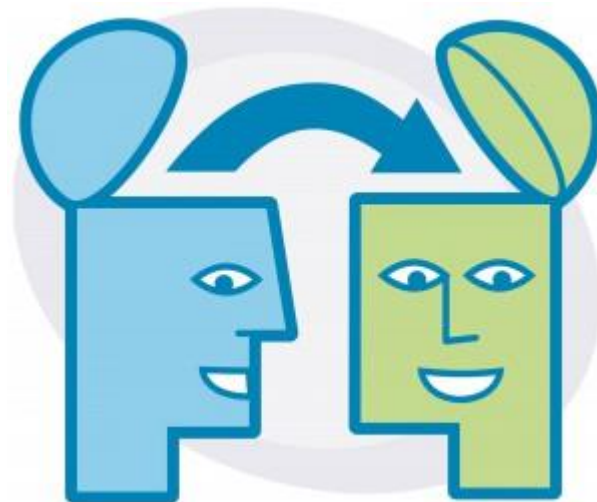
- بررسی و جمع آوری نظام مند، ارزیابی، شناسایی، تجمیع و کاربرد عملی پژوهش های باکیفیت در زمینه ناتوانی و توانبخشی توسط ذینفعان کلیدی به منظور بهبود زندگی افراد معلول

ویژگی ترجمان دانش

❖ ترجمان دانش اساساً یک فرایند تبادلی و تعاملی موثر است.

❖ استمرار گفتگوها، تعاملات و مشارکت در داخل و بین گروه های مختلف تولید کنندگان دانش و کاربران، بخش جدایی ناپذیری از تمام مراحل تحقیق به شمار می رود.

مهمترین نکته در ترجمان دانش تعامل بین تولید کنندگان دانش و

تصمیم گیرندگان

نقش دانشگاه

○ دانشگاه به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع تولید دانش بایستی با سازمان‌های مصرف‌کننده این دانش ارتباط مناسبی داشته، از طریق این ارتباط به انتقال موثر دانش به آن‌ها اقدام نماید.

○ این ارتباط یک فرایند دوطرفه بوده و از تعامل بین دانشگاه و سازمان‌های مرتبط در جامعه، آموزش و تحقیقات دانشگاه‌ها هدفمند گشته و اثربخشی فعالیت‌های دانشگاه و سازمان‌های مربوطه ارتقاء می‌یابد.

محصولات پروبیوتیک

داماران
DAMDARAN

نحوه انتشار

○ یکی از مهم‌ترین بخش‌های انتقال دانش از دانشگاه و مراکز پژوهشی به کاربران، ترجمان یافته‌های پژوهشی به زبان مخاطبان، ذینفعان و کاربران می‌باشد.

ترجمان دانش فرایندی است که تعامل بین پژوهشگران و استفاده‌کنندگان در بخش‌های مختلف، از انتخاب موضوع پژوهشی تا انتشار آن به نحوی که امکان بهره‌برداری از دانش را بیشتر شود، تبیین می‌نماید.

سبزی را چطور باید بشوریم!!!

مثال

بررسی میزان نیترات در انواع سبزیجات و صیفی جات پس از شستشو به روش های مختلف

عنوان	بررسی میزان نیترات در انواع سبزیجات و صیفی جات پس از شستشو به روش های مختلف
نوع پژوهش	طرح تحقیقاتی HSR
کلیدواژه‌ها	سبزیجات، صیفی جات، درصد نیترات، محلول شستشو، زمان شستشو
چکیده	<p>سبزیجات سرشار از ویتامین ها، مواد معدنی و آنتی اکسیدان ها هستند که خواص ضد سرطانی آنها به اثبات رسیده و سبب کاهش ابتلا به بیماری های قلبی و عروقی می گردد، لذا استفاده از این ماده غذایی به اقبال مختلف جامعه توصیه شده است. بنابراین اطمینان از سلامت این ماده غذایی از اهمیت فراوانی برخوردار است. از طرفی سبزیجات به خصوص سبزیجات برگی منابع غنی از نیترات و نیتريت در رژیم غذایی انسان هستند (1). این ترکیبات (نیترات و نیتريت) در طبیعت وجود داشته و قسمتی از چرخه نیتروژن را تشکیل می دهند. مقدار نیترات یکی از فاکتورهای مهم در تعیین کیفیت سبزیجات است، تجمع نیترات در قسمت های مختلف گیاهی می تواند تاثیر نامطلوبی در سلامت انسان داشته باشد. امروزه به دلیل استفاده بیش از حد از کودهای شیمیایی حاوی نیترات، برای تسریع رشد گیاهان بسیاری از سبزیجات به ویژه سبزیجات برگی حاوی درصد بالایی نیترات هستند که در بسیاری از موارد بیشتر از حد استاندارد تعیین شده است (2). نیترات به تنهایی، ترکیب خطرناکی برای سلامتی انسان به شمار نمی آید. اما پس از ورود به بدن انسان به نیتريت احیا شده و ضمن واکنش با آمین های نوع دوم موجود به نیتروآمین که ترکیبی خطر ناک و سرطان زا است تبدیل می شود (3). به این ترتیب سبزیجات به عنوان ترکیباتی مفید، ضد سرطان و مورد نیاز بدن تبدیل به ترکیباتی خطرناک و سرطان زا می شوند. بنابراین اندازه گیری و تعیین مقدار نیترات موجود در سبزیجات مختلف از اهمیت خاصی برخوردار است. روش های تجزیه ای متفاوتی از جمله کاپیلاری الکتروفورز (3)، کروماتوگرافی مایعی با کارآیی بالا (4)، کروماتوگرافی یونی (5) و تکنیک های مختلف الکتروشیمیایی (6) برای اندازه گیری نیترات مورد استفاده قرار گرفته اند. نتایج به دست آمده حاکی از تامين بیش از 80 درصد نیترات موجود در بدن انسان توسط سبزیجات است (7). بنابراین راهکارهای مختلفی به منظور کاهش میزان نیترات موجود در سبزیجات پیشنهاد شد. که از جمله آنها کشت این ماده غذایی به صورت طبیعی و بدون استفاده از هرگونه کودهای شیمیایی و یا ایجاد تغییرات ژنتیکی است (8). پیشنهاد ارایه شده دیگر به کشاورزان دقت در زمان برداشت محصول یا توجه به حساسیت سطح نیترات موجود در سبزیجات به میزان تابش نورخورشید در طول روز است (9). اما پیشنهادهای دیگری مربوط به زمان پس از برداشت محصول و ضمن فرآوری توسط مصرف کنندگان از جمله پختن و جوشاندن، خشک کردن و سرخ کردن مطرح شده است. بررسی های انجام شده نشان می دهد که با پختن و جوشاندن درصد نیترات موجود در سبزیجات به طور قابل ملاحظه ای کاهش می یابد (10) اما این تکنیک برای همه سبزیجات با توجه به نحوه مصرف نمی تواند موثر واقع شود. از طرفی نتایج مطالعات انجام شده بیان می کند که خشک کردن و سرخ کردن نه تنها تاثیری در کاهش نیترات نداشته بلکه باعث افزایش سطح نیترات در سبزیجات خواهند شد (11). با توجه به لزوم حفظ ارزش تغذیه ای سبزیجات در رژیم غذایی، همچنان تلاش برای کاهش درصد نیترات در سبزیجات از جایگاه و اهمیت خاصی برخوردار است. در این طرح تحقیقاتی سعی بر این است که با انجام و آزمایش روش های مختلف شستشو، شیوه ای ارائه شود که ضمن شستشوی سبزیجات و صیفی جات توسط مصرف کننده، سطح نیترات در این ماده غذایی کاهش یابد و افراد جامعه با اطمینان از سلامت این دسته از مواد غذایی همواره آن را به عنوان یک ماده غذایی ارزشمند در رژیم غذایی خود جای دهند.</p>

واسطه های دانش

✓ افراد یا سازمان هایی که ارتباط بین تولیدکنندگان دانش و تصمیم گیرندگان را تسهیل و تقویت می کنند واسطه های دانش هستند.

✓ حتی دفاتر ارتباط دانشگاه ها با صنعت و سازمان های اجرایی به شناسایی ظرفیت طرفین می پردازند.

✓ اما این که محصولات و تولیدات دانشی به صورت منظم در اختیار تصمیم گیرندگان قرار گیرد خیلی توسعه پیدا نکرده است.

واحد ترجمان دانش دانشگاه

○ واحد ترجمان دانش دانشگاه در راستای سیاست های دانشگاه و به منظور بستر سازی و ارتقا سطح دانش، توانمند سازی و مشارکت دهی محققین در جهت انتقال دانش حاصل از پژوهش به مخاطبین از جمله عموم مردم، "گیرندگان، ارائه دهندگان، مدیران و برنامه ریزان حوزه سلامت" در زمان مناسب و به شیوه مناسب و بهره برداری از نتایج پژوهش، زیر نظر معاونت تحقیقات و فناوری فعالیت می کند.

<https://kte.uswr.ac.ir/>

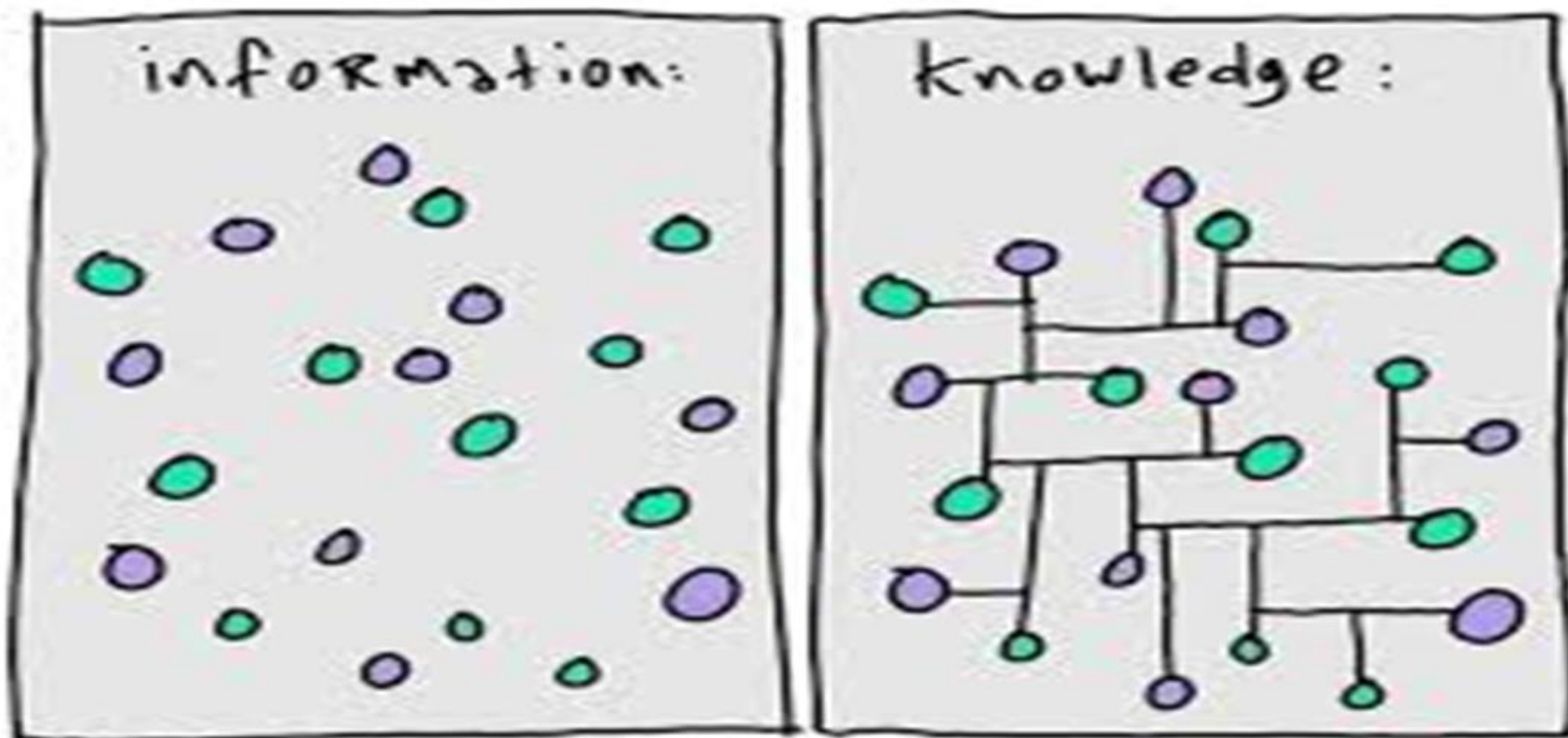
مدیریت دانش

آیا منظور از دانش، اطلاعات است؟

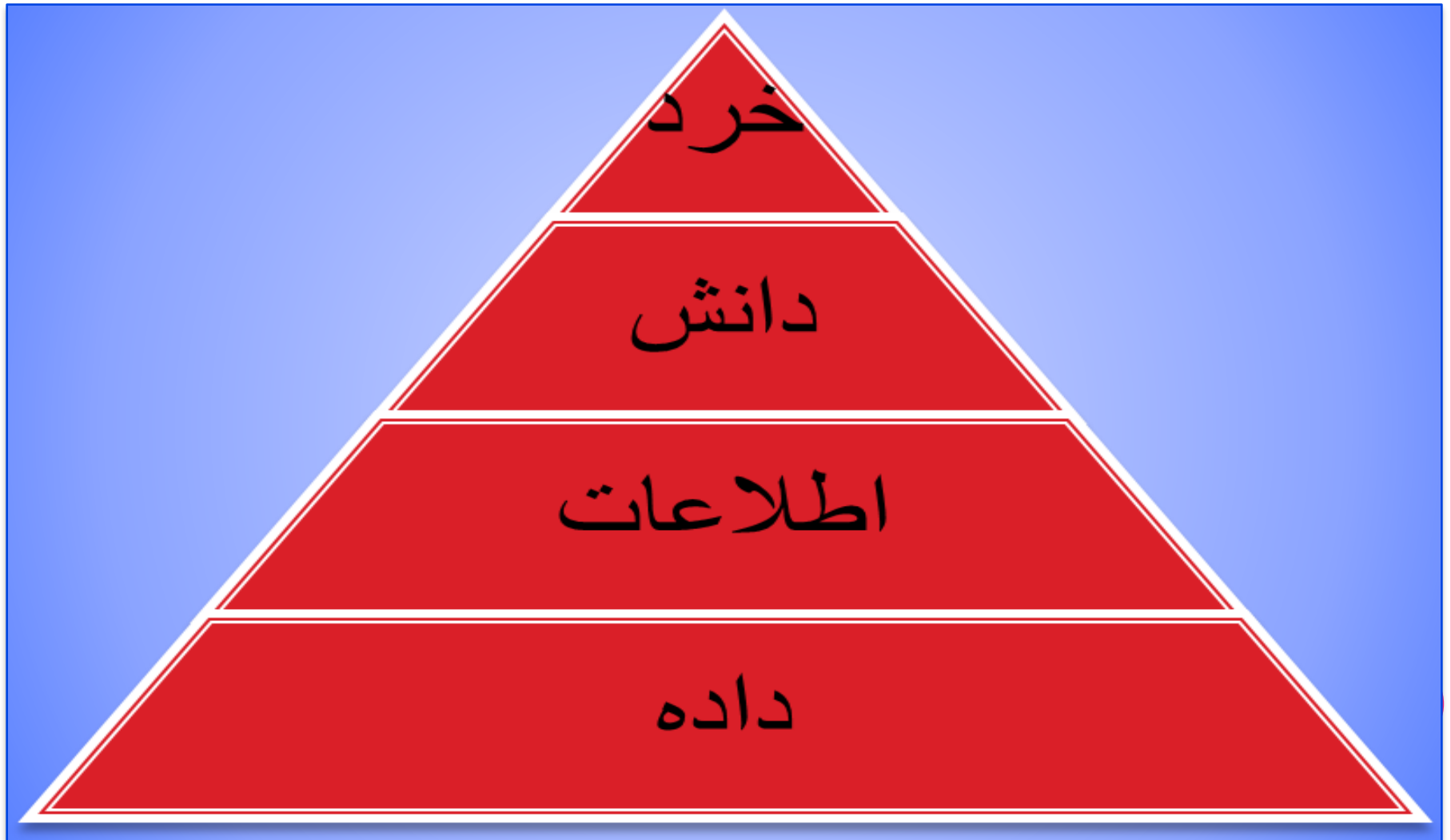

اطلاعات زمانی به دانش تبدیل می گردد که:

تفسیر گردیده و با عقاید و تعهدات انسان آمیخته شود

تفاوت در چیست؟

داده

واقعیت های عینی و مجرد در مورد پدیده ها

- ✓ داده اعداد خام، تصاویر، کلمات و صداهایی هستند که از طریق مشاهده و اندازه گیری به دست می آیند.
- ✓ اگرچه داده ها به تنهایی قادر به بیان تمام واقعیت نیستند، ولی به شکل مواد خام برای تصمیم گیری مورد نیاز است.

سن: ۶۰ سال، دمای بدن بیمار: ۳۸ درجه

اطلاعات

- ✓ اطلاعات نوعی پیام دارای معنی است.
- ✓ اطلاعات نه تنها قابلیت تاثیرگذاری بر گیرنده را دارا هستند، بلکه خود نیز شکل خاصی دارند و برای هدف خاصی سازمان می یابند.
- ✓ با افزودن ارزش به داده ها، در واقع آن ها به اطلاعات تبدیل می شوند.

سالمند: فرد بالای ۶۰ سال، سالمند نامیده می شود

تب: دمای بدن بالای ۳۷ درجه تب نامیده می شود

دانش

✓ دانش، اطلاعات کاربردی و سازماندهی شده برای حل مسائل است

مکانیزم‌های حفظ و نگهداری پرستاران

نیازهای سیستم سلامت کشور

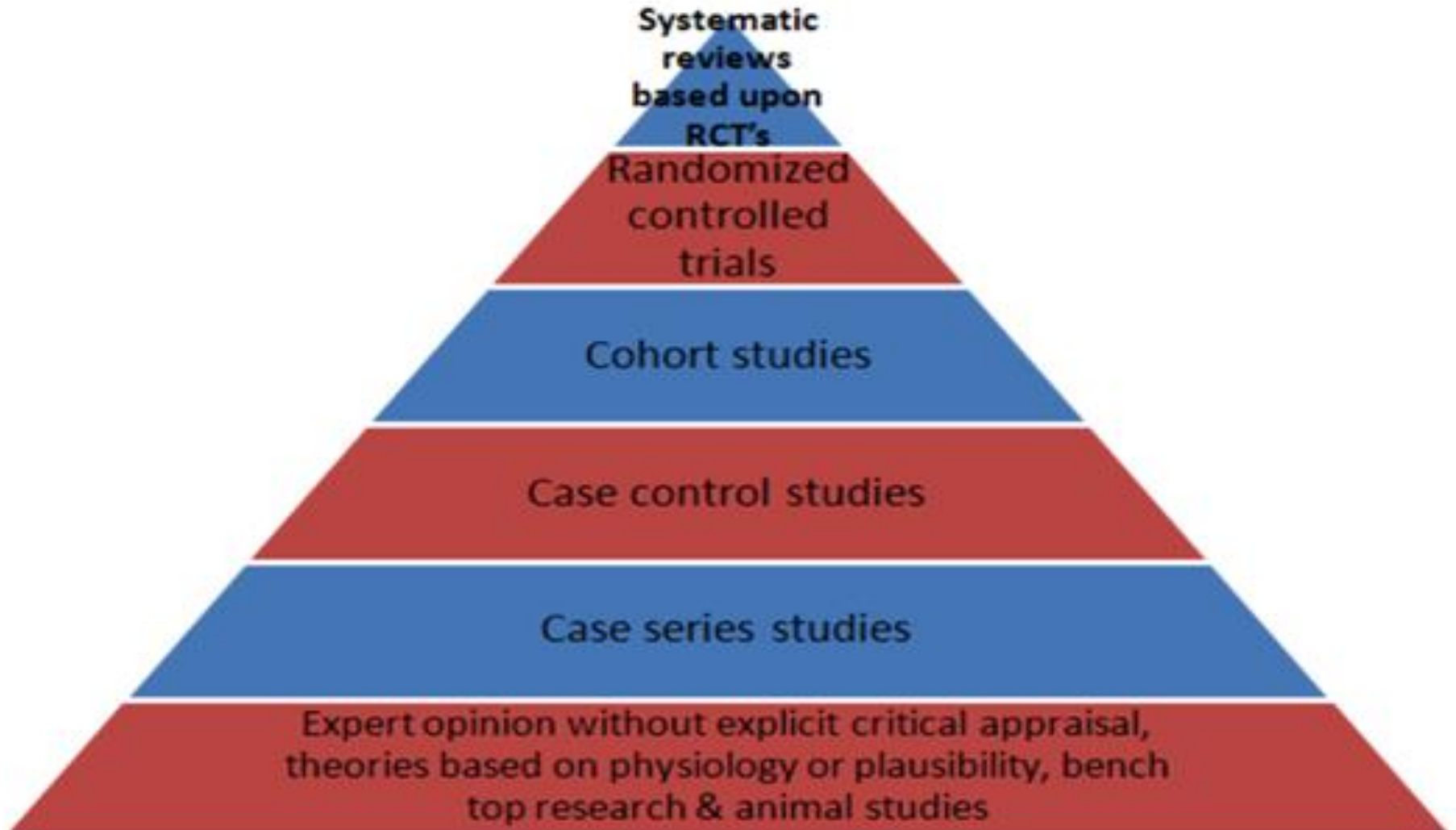
خرد / معرفت

ناشی از:

- ✓ تراکم دانش
- ✓ برای تصمیم‌گیری و بهبود تصمیمات
- ✓ فهم کاملی از اصول حاکم بر آن دانش

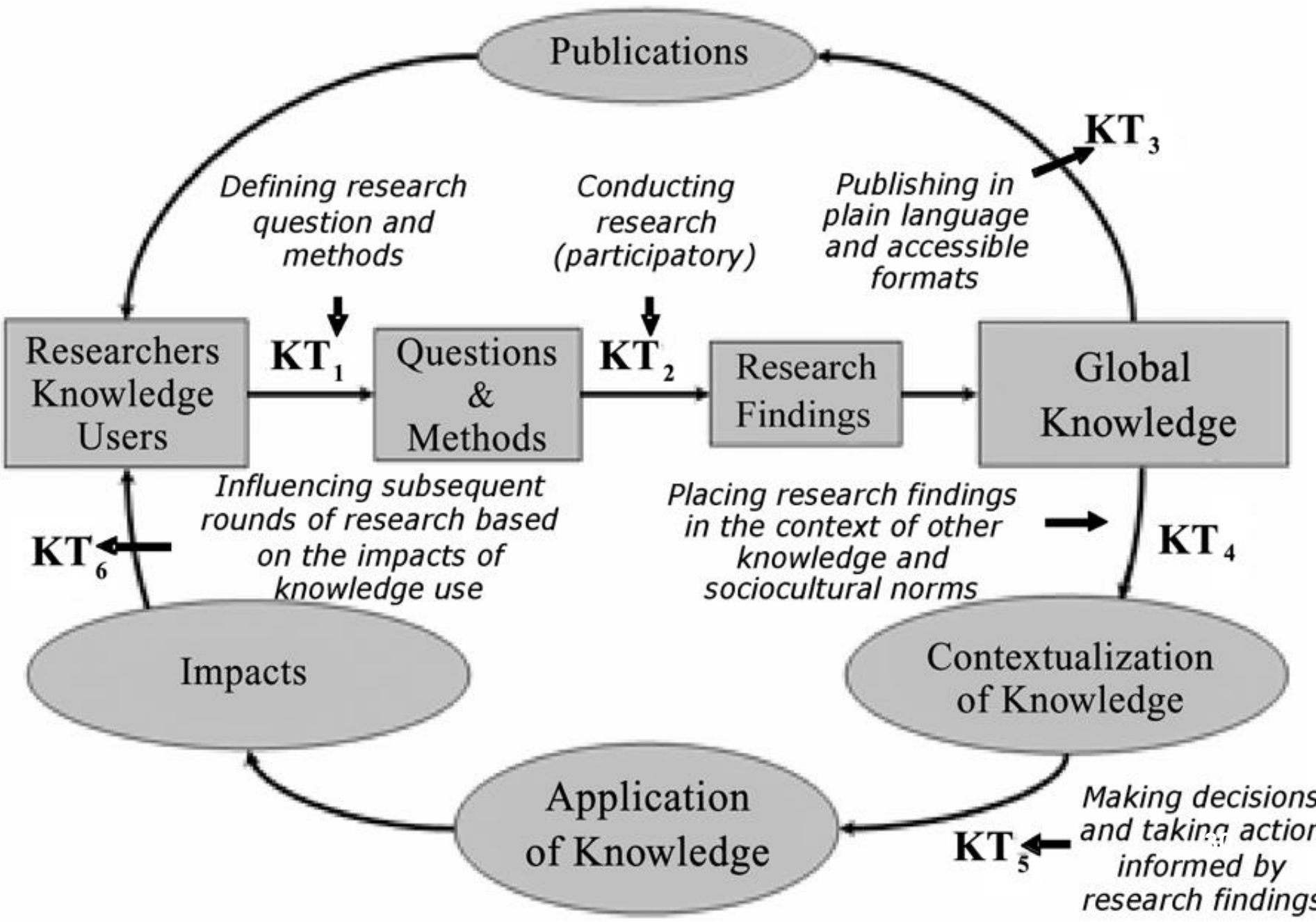
تصمیم‌گیری برای تربیت پرستاران خارجی در حیطه سلامت روان

هرم شواهد

مدل CIHR

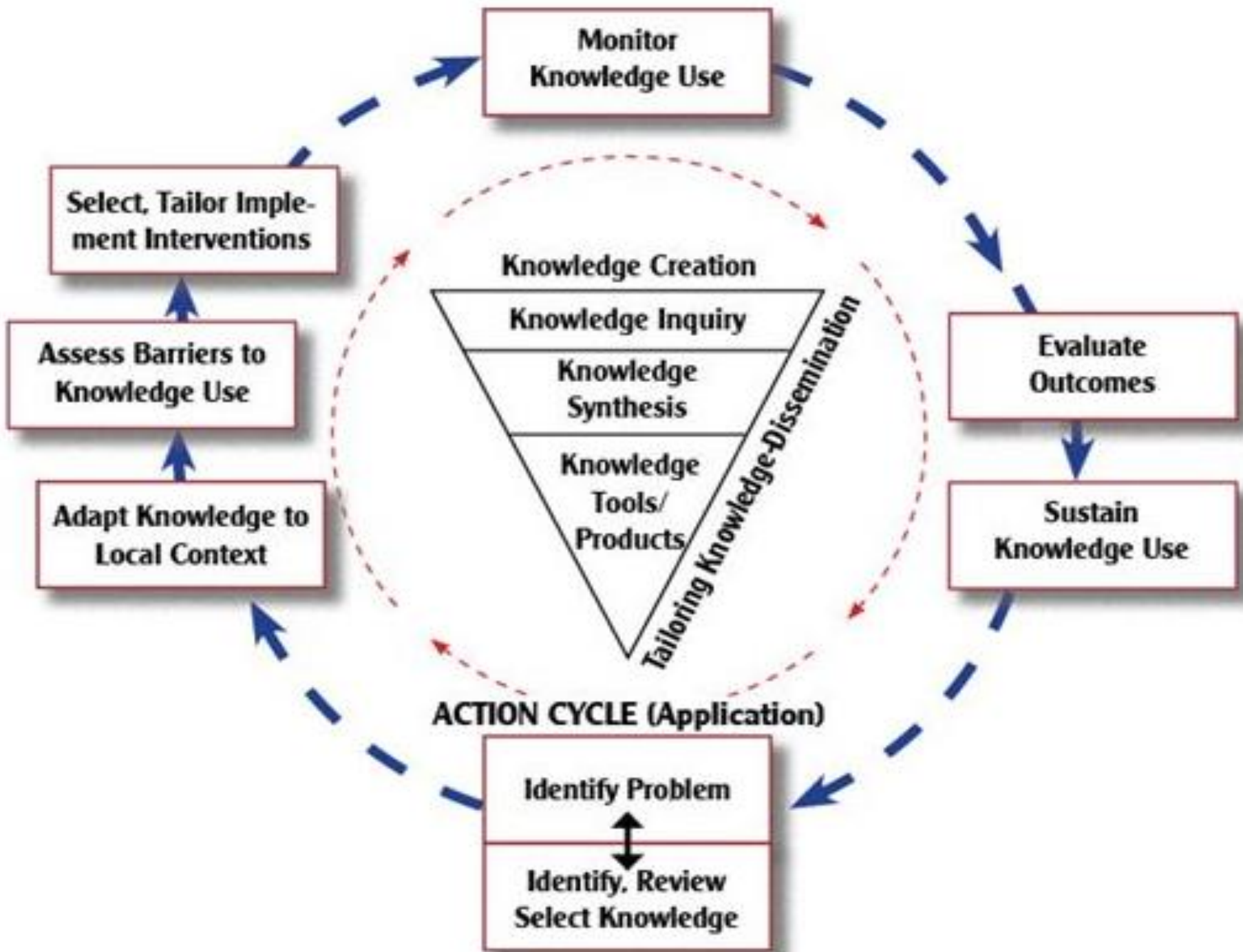
- مرحله اول: اشتراک محققین و مصرف کنندگان دانش در تولید سوال تحقیق می باشد.
- مرحله دوم: نشانگر انجام تحقیق برای یافتن حلال مشکل و سوال تحقیق است.
- مرحله سوم: تدوین مقاله و انتشار نتایج تحقیق در مجلات علمی است.
- مرحله چهارم: انطباق یافته های تحقیق با ویژگی های فرهنگی اجتماعی آن جامعه است.
- مرحله پنجم: استفاده از نتایج تحقیق در مدیریت، سیاستگذاری و به کار گیری نتایج در حل مشکلات جاری مصرف کننده می باشد.
- مرحله ششم: بررسی اثر کاربست نتایج تحقیقات به دست آمده در حوزه عمل از جمله سیاستگذاری، مدیریت، صنعت و هر آن چه مصرف کننده انتظار آن را دارد.

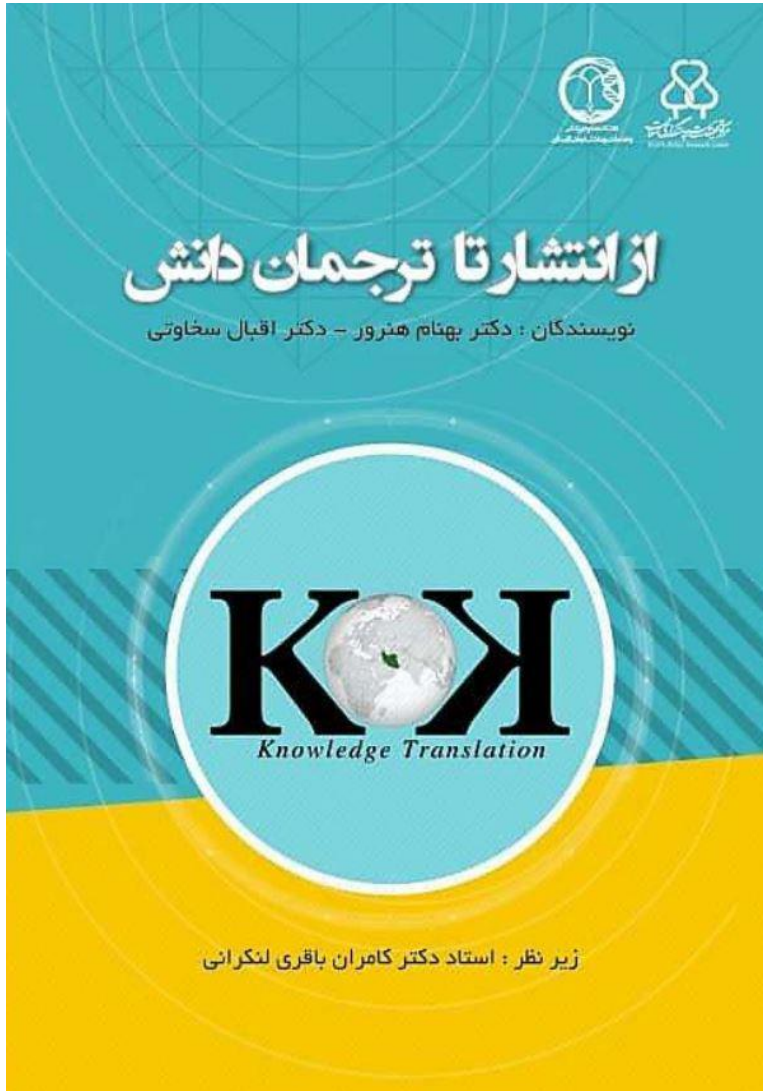
مدل گراهام

○ مدل گراهام از دو بخش تولید علم و تلخیص آن و همچنین عملیاتی شدن علم گفتگو نموده است.

منابع پیشنهادی

منابع پیشنهادی

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت پژوهشی

ترجمه دانش و بهره برداری از نتایج پژوهش

نویسندگان:

دکتر ژילה صدیقی

دکتر سید رضا مجدزاده

دکتر سحرناز نجات

دکتر ژاله غلامی

(پژوهشکده علوم بهداشتی - جهاد دانشگاهی)

(دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی - دانشگاه علوم پزشکی تهران)

(مرکز تحقیقات سیاست های دانشگاهی در نظام سلامت - دانشگاه علوم پزشکی تهران)

گروه مطالعاتی ترجمه دانش

ویراستار متن: دکتر شهاب خطیبزاده

Tehran University
of Medical Sciences

Knowledge Translation and Utilization of Research Results

Authors:

Jila Sadighi

Reza Majdzadeh

Saharnaz Nedjat

Jaleh Gholami

(Public Health Research Center - Jahad Daneshgahi)
(School of Public Health and Institute of Health Research-
Tehran University of Medical Sciences)

(Center for Academic and Health Policy Research-
Tehran University of Medical Sciences)

Knowledge Translation and Exchange Study Group
Edited by: Shahab Khatibzadeh

با تشکر از توجه شما

